

An Analytical Overview of Scientific Publications on Geography Subjects in The Field of Social Studies Education

Elif YILMAZ, Sivas Cumhuriyet University, ORCID ID: 0000-0002-1504-4351

Selman ABLAK, Sivas Cumhuriyet University, ORCID ID: 0000-0001-8538-1292

Erdal AKPINAR, Erzincan Binali Yıldırım University, ORCID ID: 0000-0002-5281-9785

Abstract

In this study articles on geography subjects in the field of social studies education were examined. Within this scope a total of 99 articles published between 2013 and 2021 constitute the data set of the research. The articles constituting the data source were accessed through DergiPark, TÜBİTAK ULAKBİM and Google Academic databases. The collected data were analyzed with descriptive analysis technique. According to the results of the research, it has been seen that qualitative research methods and scanning designs are predominantly preferred in terms of method in the article type publications that are the subjects of the study. Publications followed a fluctuating course over the years in terms of numerical distribution. Teaching methods and techniques and map reading skills are among the most studied subjects. On the other hand, descriptive analysis and content analysis come to the fore as data analysis techniques in the articles examined.

Keywords: Social studies, Geography, Descriptive analysis

Inonu University
Journal of the Faculty of
Education

Vol 23, No 1, 2022

pp. 365-384

DOI:10.17679/inuefd.1083455

Article Type

Research Article

Received

05.03.2022

Accepted

28.04.2022

Suggested Citation

Yılmaz, E., Ablak, S., & Akpınar, E. (2022). An Analytical Overview Of Scientific Publications On Geography Subjects In The Field Of Social Studies Education. *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 23(1), 365-384. DOI: 10.17679/inuefd.1083455

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Social studies is an original curriculum formed by making use of many disciplines such as history, geography, citizenship, anthropology, sociology, philosophy, and political science. Therefore, it is relatively difficult to make a clear definition. When the literature is examined, it is possible to come across different definitions of social studies. For example, "The Committee of Social Studies of the National Education Association" of the National Education Association in the USA defined social studies course as the information about the human since its subject is directly related to the organization and development of human society, and the element of social unions (Moffatt, 1957, p. 18). In the Social Studies Curriculum that became effective in 2005, social studies was described as "A course that helps the individual realize his/her social existence" (MoNE, 2005). Although the social studies course has a "multidisciplinary" structure, it has been perceived as a course composed of history, geography, and citizenship knowledge in Turkey for many years. However, looking at the definitions, it is seen that the social studies course contains a wider range of content.

When looking from the axis of social science disciplines, one of the social sciences included in the social studies course is the science of geography and geography subjects within this context. Hence, the existence of geography in social studies is of great importance (Moffatt, 1957, p. 29). Geography is a science that examines the formation of landforms, the distribution of natural and human events, the interaction between human and the natural environment, and the human and economic activities that occur depending on this interaction in the context of cause-effect (Elibüyük, 1995, p. 24; Şahin, 1998, p. 3). ; Güngördü, 2006, p. 1; Doğanay & Doğanay, 2014, p. 10; Ünlü, 2014, p. 1; Kabapınar, 2014, p. 22; Akdemir & Akengin, 2019, p. 1). Geography, which examines all the interactions of humankind with the environment, has special importance in this aspect among the social sciences that focus on the human being (Ablak, 2020, p. 70). Geography constitutes an important trivet of the social studies course in Turkey. For this reason, identifying studies on geography within the scope of social studies education is important for more effective geography education. When the literature is examined, there are many studies on the content of geography in the context of social studies. For example, Öner and Öner (2017) examined 70 postgraduate theses in the field of social studies education in their study. These theses belong to the 2006-2017 period. According to the findings of the aforementioned researchers, the number of postgraduate theses on geography topics is quite limited among these theses. Similar to their research, Öner and Öner suggested that new studies be conducted in which published articles on the subject were examined and analyzed. However, there is no other research in the literature in which the studies on geography published in the field of social studies education are thoroughly examined and analyzed. For this reason, it is thought that this research will fill the aforementioned gap and contribute to the literature.

Purpose

The purpose of the present research is to examine the studies on geography in the field of social studies education. In line with this main purpose, the studies that formed the data set were examined and analyzed under eight themes:

- Published journal

- Year of publication
- Research method
- Research design
- Research subject
- Data source
- Data collection tool
- The data analysis technique

Method

In the present study, a case study, which is one of the qualitative research designs, was preferred. The case study is an empirical research method that studies a current phenomenon within its real-life framework and is used in situations where the boundaries between the phenomenon and its content are not clearly defined, and where there is more than one evidence or data source (Yıldırım & Şimşek, 2018). In the present study, the case study design was adopted as it was desired to reveal the current situation by examining the academic articles on geography within the scope of social studies in terms of some parameters.

Findings

According to the findings of the research, the journal with the highest number of articles is the International Journal of Geography and Geography Education (IGGE) with 9 articles. Marmara Geography Journal comes second with 8 articles. The year in which the most articles were published was 2019 with 19 (19.19%) articles. This is followed by the year 2021 with 18 (18.18%) articles. The year in which the least number of articles were published is 2018. In 2018, only 5 (5.05) articles on the research topic were published. The most used research method in geographical articles published in the field of social studies education is the qualitative research method with 57 articles. The year in which the least number of articles were published is 2018 with 5 articles. It is seen that the most frequently used research design in the articles is the survey design with 36 articles. The least preferred research design was action research, which was included in 1 (1.01%) article. It has been found that the most preferred subject in the articles on geography published in the field of social studies education is “teaching methods and techniques” with 19 articles. In the articles examined, pre-service teachers were mostly studied, and the study group of 26 (26.26%) studies consisted of pre-service teachers. The most frequently used data collection tool was the semi-structured interview form and documents included in 18 (18.18%) articles. When the preferred data analysis techniques are examined, it is seen that the concentration is in the descriptive analysis technique with 36 articles.

Discussion & Conclusion

According to the results of the research, the articles on geography subjects in the field of social studies education between the years 2013-2021 show some fluctuations in terms of numbers over the years. This shows that the number of publications in the field is both low and fluctuating over the years, that is, unstable. In a study by Aksoy and Türker (2020), in which researches conducted in the field of geography education in Turkey were examined, it was revealed that 7 (1.79%) of the 390 articles in the field were written at the primary school level and 23 (5.89%) were written at secondary school level. This situation shows that the number of scientific publications on geographical issues in the field of social studies education and directly on the subjects of geography education is insufficient. It is thought that the

relatively new nature of field education studies in social sciences has a share in the emergence of this table.

Qualitative research methods were used in 57 (57.58%) of the 99 research articles examined within the scope of the research. In a study conducted by Öner and Öner (2017), it is understood that 44 (62.85%) of the 70 postgraduate theses written in the subject area were studied with quantitative methods. It can be said that this situation arises from the structural differences of the researches that are the subject of thesis and article type publications. On the other hand, the situation in the findings related to the research design is relatively different. Hence, according to the results of the research, the survey design was used in 29 articles (29.3%), and this value is similar to the results of Öner and Öner (2017), where the survey design was used in 27 articles (36.5%).

In the articles, mainly “teaching methods and techniques” were discussed. Regarding skill training, it is seen that map literacy is studied the most. In this context, map literacy was the subject of 13 articles, followed by the ability to perceive space with 6 articles. The main reasons for this are the broadness of these skills and the difficulties experienced in their teaching. On the other hand, Öner and Öner (2017), who studied on postgraduate theses, stated that there were only 3 theses related to skill teaching in teaching geography subjects. Subjects based on skill training in research article type publications started to gain importance after 2017.

Studies in which more than one data collection tool is used together are very limited. This situation can be evaluated as a result that weakens the quality of the studies and the reliability of the results. In the researches that are the subject of our study, it is seen that the descriptive analysis technique is predominant as a data analysis technique. Predictive analysis and content analysis are other data analysis techniques that are used extensively. This situation is in parallel with the patterns of the studies and the methods used.

Sosyal Bilgiler Eğitimi Alanında Coğrafya Konuları Üzerine Yapılmış Bilimsel Yayınlar Analitik Bir Bakış

Elif YILMAZ, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0002-1504-4351

Selman ABLAK, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0001-8538-1292

Erdal AKPINAR, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0002-5281-9785

Öz

Bu çalışmada sosyal bilgiler eğitimi alanında coğrafya konuları üzerine yapılmış makaleler incelenmiştir. Bu kapsamda 2013-2021 yılları arasında yayımlanan toplam 99 makale araştırmanın veri setini oluşturmaktadır. Veri kaynağını oluşturan makalelere DergiPark, TÜBİTAK ULAKBİM ve Google Akademik veri tabanları üzerinden erişilmiştir. Toplanan veriler betimsel analiz tekniği ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, incelemeye konu olan makale türü yayınlarda yöntem bakımından nitel araştırma yöntemleri ve tarama desenlerinin ağırlıklı tercih edildiği görülmüştür. Yayınlar sayısal dağılım bakımından yıllara göre dalgalı bir seyir izlemiştir. En fazla çalışılan konular arasında öğretim yöntem ve teknikleri ile harita okuma becerisi gelmektedir. Diğer yandan incelenen makalelerde veri analiz tekniği olarak betimsel analiz ve içerik analizi ön plana çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, Coğrafya, Betimsel analiz

İnönü Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dergisi
Cilt 23, Sayı 1, 2022
ss. 365-384
DOI:10.17679/inuefd.1083455

Makale Türü
Araştırma Makalesi

Gönderim Tarihi
05.03.2022

Kabul Tarihi
28.04.2022

Önerilen Atıf

Yılmaz, E., Ablak, S., & Akpınar, E. (2022). Sosyal Bilgiler Eğitimi Alanında Coğrafya Konuları Üzerine Yapılmış Bilimsel Yayınlar Analitik Bir Bakış. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 365-384. DOI: 10.17679/inuefd.1083455

Sosyal Bilgiler Eğitimi Alanında Coğrafya Konuları Üzerine Yapılmış Bilimsel Yayınlar Analitik Bir Bakış

Giriş

Sosyal bilgiler, ilk olarak 1916'da ABD'de bir ders olarak okutulmaya başlanmıştır (Moffatt, 1957; Öztürk, 2012; Kılıçoğlu, 2012). Türk eğitim sistemi içinde ise 1968-1969 öğretim yılında ilkokullarda, 1970-1971 öğretim yılında ise ortaokullarda bir ders olarak okutulmaya başlanmıştır (Tekişik, 1976, s. 7; Erden, 1997, s. 6; Sönmez, 2005, s. 459; Safran, 2011, s. 13; İnan, 2014; Akdağ, 2014, s. 14). Alanyazın incelendiğinde sosyal bilgilere yönelik birçok tanımla karşılaşmak mümkündür. Örneğin ABD'de Milli Eğitim Derneği'nin "Orta Dereceli Okulu Yeniden Teşkilatlandırma Komisyonu Sosyal Bilgiler Komitesi" (The Committee of Social Studies of the National Education Association) sosyal bilgiler dersini, konusu doğrudan doğruya insan toplumunun teşkilatına ve gelişimine ve sosyal birliklerin bir ögesi olması dolayısıyla insana dair olan bilgilerdir şeklinde tanımlamıştır (Moffatt, 1957, s. 18). Ancak sosyal bilgilere yönelik en kapsamlı tanım 2005 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda (SBDÖP) yer almıştır. İlgili öğretim programında "Sosyal Bilgiler, bireyin toplumsal varoluşunu gerçekleştirebilmesine yardımcı olması amacıyla; tarih, coğrafya, ekonomi, sosyoloji, antropoloji, psikoloji, felsefe, siyaset bilimi ve hukuk gibi sosyal bilimleri ve vatandaşlık bilgisi konularını yansıtan; öğrenme alanlarının bir ünite ya da tema altında birleştirilmesini içeren; insanın sosyal ve fiziki çevresiyle etkileşiminin geçmiş, bugün ve gelecek bağlamında incelendiği; toplu öğretim anlayışından hareketle oluşturulmuş bir ilköğretim dersi" (SBDÖP, 2005) şeklinde tanımlanmaktadır.

Çok disiplinli ve disiplinlerarası bir alan olarak ortaya çıkan sosyal bilgiler dersi (Doğanay, 2002, s. 16) bünyesinde birçok sosyal bilim disiplinine ait bulgu ve içerikleri barındırmaktadır. Farklı bir anlatımla sosyal bilgiler dersi, sosyal bilim disiplinlerinin kendi yöntem ve teknikleriyle bulup ortaya çıkardıkları bilimsel içeriği "bilgi" şeklinde öğrencilere kazandırmaya çalışmaktadır. Sosyal bilgiler dersi her ne kadar "çok disiplinli" bir yapı arz etse de Türkiye'de uzun yıllar tarih, coğrafya ve vatandaşlık bilgisinden mürekkep bir ders olarak algılanmıştır (Kılıçoğlu, 2009). Ancak tanımlardan hareketle bakıldığında sosyal bilgiler dersinin daha geniş bir yelpazede içerik barındırdığı görülmektedir.

Sosyal bilim disiplinleri ekseninde bakıldığında sosyal bilgiler dersinin bünyesinde barındırdığı sosyal bilimlerden birini de coğrafya bilimi ve bu bağlamda coğrafya konuları oluşturmaktadır. Nitekim sosyal bilgiler içinde coğrafyanın varlığı büyük önem taşımaktadır (Moffatt, 1957, s. 29). Coğrafya, yeryüzü şekillerinin oluşumunu, doğal ve beşeri olayların dağılımlarını, insanla doğal ortam arasındaki etkileşimi, bu etkileşime bağlı olarak oluşan beşeri ve ekonomik faaliyetleri neden - sonuç bağlamında inceleyen bir bilimdir (Elibüyük, 1995, s. 24; Şahin, 1998, s. 3; Güngördü, 2006, s. 1; Doğanay & Doğanay, 2014, s. 10; Ünlü, 2014, s. 1; Kabapınar, 2014, s. 22; Akdemir & Akengin, 2019, s. 1). Kendisine insanı konu edinen sosyal bilimler içinde, insanın çevreyle olan tüm etkileşimini inceleyen coğrafya bu yönüyle ayrı bir önem taşımaktadır (Ablak, 2020, s. 70). Doğal ve beşeri olaylar çerçevesinde coğrafya bilimi özü itibarıyla insanı ve toplumu merkezine almaktadır. Nitekim Doğanay'a göre "Coğrafya, dünyayı tanıtan bir ilim olmakla birlikte bunu tasvirlerle değil, bilimsel konuların oluşma nedenlerini ve ortaya çıkardığı sonuçları araştırarak yapmaktadır. Bunu yaparken de odağına 'insanı' ve geniş bağlamda toplumu almaktadır" (Doğanay, 2012, s. 11) şeklindeki ifadesiyle coğrafya ve insan etkileşimini ortaya koymaktadır. Benzer şekilde Baydil ise "Coğrafya ilminin odağı insandır, yani toplumdur" (Baydil, 2011, s. 8) demek suretiyle coğrafyanın bir toplum

bilimi olduğunu ifade etmektedir. Esas itibarıyla insan-mekân ilişkilerini inceleyen coğrafya, bu yönüyle sosyal bilgiler dersinin şekillenmesinde de büyük bir öneme sahiptir.

Türk eğitim sistemi açısından bakıldığında coğrafya, Osmanlı Devleti döneminden itibaren bir ders olarak okutulmuş ve Cumhuriyet döneminde ise coğrafya konularının ilkokullarda okutulmasına ilk olarak 1924 yılında ilk mektep müfredat programının yürürlüğe girmesiyle başlamıştır. İlkokul 3, 4 ve 5. sınıflarda okutulan derslerde çocuklara teorik bilgiler aktarmak yanında, merak uyandırmaya ve gözlem yapmaya yönelik bir öğretim yaklaşımı sergilenmiştir. Özellikle de temel fiziki coğrafya bilgilerinin öğretilmesi amaçlanmıştır (Aslan, 2011, s. 727). Cumhuriyet Dönemi Türkiye’inde coğrafyanın bir ders olarak varlığı 1926 İlkokul Programı, 1936 İlkokul Programı ve 1948 İlkokul Programı’nda da devam etmiştir. 1948 İlkokul Programı 1960’lı yıllara gelindiğinde dönemin ihtiyaçlarına göre yeniden düzenleme ihtiyacına bağlı olarak değiştirilmiştir. Bu kapsamda 1961 yılında Talim Terbiye Dairesi ve İlköğretim Genel Müdürlüğü tarafından bir komisyon oluşturulmuş ve bu komisyonun çalışmaları sonucunda 1962’de taslak halinde hazırlanan yeni ilkokul programı pilot düzeyde belirlenen okullarda uygulamaya alınmıştır (Tekişik, 1992, s. 353). Bu taslak programda köklü bir değişikliğe gidilmiş; daha önce ayrı birer ders olarak okutulan coğrafya, tarih ve yurttaşlık bilgisi dersleri “Toplum ve Ülke İncelemeleri” adı altında disiplinlerarası bir yaklaşımla tek ders olarak okutulmaya başlanmıştır. Böylece ilköğretim düzeyinde coğrafya eğitimi ilk defa farklı bir ders içinde verilmeye başlamıştır. Türkiye’de 1968 yılına gelindiğinde ise “sosyal bilgiler” adıyla bir dersin ilk defa ortaya çıktığı 1968 İlkokul Programı uygulamaya alınmış, ilkokul düzeyinde coğrafya varlığı bu ders kapsamında devam etmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti döneminde uygulanan 1924, 1927, 1932, 1938, 1949 tarihli ortaokul programlarının hepsinde de coğrafya içerikli konular “coğrafya” adı altında bir ders olarak yerini almış ve ortaokul düzeyinde okutulmuştur. 1949 Ortaokul Programı 1970’li yıllara gelindiğinde yaşanan değişikliklere bağlı olarak yenilenmiş ve 1970-1971 Ortaokul Programı hayata geçirilmiştir (Çatak, 2015, s. 81). Böylece coğrafya konuları ortaokul düzeyinde de sosyal bilgiler dersi kapsamında verilmeye başlanmıştır. Bu program 1973’te ise basılı hale getirilmiştir (Keskin, 2002, s. 266). 1985 yılına gelindiğinde ise sosyal bilgiler dersinin yeniden parçalara ayrılmasıyla “milli coğrafya” dersi ortaya çıkmış ve ortaokul düzeyinde coğrafya eğitimi uzun bir süre bu ders üzerinden verilmiştir. İlköğretim düzeyinde 1998 İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ile de coğrafya öğretimi yeniden sosyal bilgiler dersi bünyesinde verilmeye başlanmış ve bu öğretim modeli günümüze kadar devam edegelmiştir.

Güncel olarak uygulamada olan 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı’nda (SBDÖP) da coğrafya konularının öğretimi yerini korumaktadır. 2018 SBDÖP kapsamında, “insanlar yerler ve çevreler”, “üretim tüketim ve dağıtım” ve “küresel bağlantılar” öğrenme alanları ile coğrafya konularının öğretilmesine devam edilmektedir. Bu bağlamda öğrencilerin, hem kendi yaşadıkları çevrenin hem de dünyanın genel coğrafi özelliklerini tanıyarak, insan ve çevre arasındaki etkileşimi anlamaları ve mekânı algılama becerilerini geliştirmeleri beklenmektedir (MEB, 2018). Görüldüğü üzere sosyal bilgiler dersinin önemli bir sacayağını coğrafya oluşturmaktadır. Bu nedenle sosyal bilgiler eğitimi kapsamında coğrafya konulu çalışmaların tespit edilmesi daha etkili bir coğrafya eğitimi açısından önem taşımaktadır. Alanyazın incelendiğinde sosyal bilgiler bağlamında coğrafya içeriğine yönelik birçok çalışmaya rastlanılmaktadır. Öner ve Öner (2017) yaptıkları çalışmada sosyal bilgiler eğitimi alanında yapılmış 70 lisansüstü tezi incelemişlerdir. Söz konusu tezler 2006-2017 dönemine aittir. Adı

geçen araştırmacıların elde ettikleri bulgulara göre, bu tezler arasında coğrafya konuları üzerine yapılan lisansüstü tezlerin sayısı oldukça sınırlıdır. Öner ve Öner, kendi araştırmalarına benzer bir şekilde konuyla ilgili yayımlanmış makalelerin incelenip analiz edildiği yeni çalışmalar yapılmasını önermişlerdir Çakmak ve Taşkıran (2020)'a ait olan bir başka çalışmada ise Türkiye'de yapılmış sosyal bilgiler eğitimi alanındaki çalışmalar üzerinde meta sentez uygulaması yapılmıştır. Bu kapsamda 2008-2019 döneminde yayımlanmış 9 makale ve 21 tez çalışması incelenmiştir. Bu çalışma sonucunda da sosyal bilgiler kapsamında coğrafya konuları üzerine yapılan çalışmaların yetersiz olduğu görölmektedir. Ancak alanyazında sosyal bilgiler eğitimi alanında yayımlanmış coğrafya konulu makale çalışmalarının topyekûn incelenip, analiz edildiği başka bir çalışma bulunmamaktadır. Bu nedenle yapılan bu araştırmanın bahsi geçen boşluğu doldurup alanyazına katkı sağlayacağı düşünölmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler eğitimi alanında yapılmış coğrafya konulu araştırmaları incelemektir. Bu ana amaç doğrultusunda veri setini oluşturan çalışmalar;

- Yayımlanan dergi
- Yayım yılı
- Araştırma yöntemi
- Araştırma deseni
- Araştırma konusu
- Veri kaynağı
- Veri toplama aracı
- Veri analiz tekniği olmak üzere sekiz başlık altında incelenmiş ve analiz edilmiştir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

- Bu çalışma, 2013-2021 yılları arasında Türkiye'de sosyal bilgiler eğitimi alanında coğrafya konuları üzerine yapılmış makaleler ile sınırlıdır.
- Makale çalışmaları, DergiPark, TÜBİTAK ULAKBİM ve Google Akademik veri tabanlarıyla sınırlandırılmıştır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması tercih edilmiştir. Durum çalışması, güncel bir olguyu kendi gerçek yaşam çerçevesi içinde çalışan, olgu ve içinde bulunduğu içerik arasındaki sınırların kesin hatlarıyla belirgin olmadığı ve birden fazla kanıt veya veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılan, görgül bir araştırma yöntemidir (Yıldırım & Şimşek, 2018). Bu araştırmada da sosyal bilgiler kapsamında coğrafya konulu akademik makaleler bazı parametreler açısından incelenip mevcut durum ortaya koyulmak istendiği için durum çalışması deseni benimsenmiştir.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmanın veri toplama aşamasında 2013-2021 yılları arasında Türkiye'de DergiPark, TÜBİTAK ULAKBİM ve Google Akademik veri tabanları üzerinde yayımlanan çalışmalar incelenmiştir. Belirtilen veri tabanları üzerinde sosyal bilgiler ve coğrafya konulu anahtar

kelimeler üzerinden taramalar gerçekleştirilmiş ve araştırma kriterlerine uygun toplamda 99 makale çalışmasına ulaşılmıştır.

Verilerin Analizi

Çalışmada elde edilen veriler, “betimsel analiz yaklaşımı” ile analiz edilmiştir. Betimsel analiz yaklaşımında, elde edilen veriler önceden belirlenen temalara uygun bir şekilde özetlenir ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Bu bağlamda veri setini oluşturan 99 makale; yayımlanan dergi, yayım yılı, araştırma yöntemi, araştırma deseni, araştırma konusu, veri kaynağı, veri toplama aracı ve veri analiz tekniği şeklinde sekiz başlık altında incelenmiştir. Elde edilen bulgular tablo ve grafik haline getirilmiş ve yorumlanmıştır.

Bulgular ve Yorum

Araştırmanın bu bölümü, 2013-2021 yılları arasında, sosyal bilgiler eğitiminde coğrafya konuları üzerine yazılmış makalelerin, yayımlandıkları dergi, yayım yılı, araştırma yöntemi, araştırma deseni, araştırma konusu, veri kaynağı, veri toplama aracı ve veri analiz tekniğine ilişkin bulgulara ayrılmıştır.

1. Sosyal Bilgiler Eğitimi Alanında Yapılmış Coğrafya Konulu Çalışmaların Yayımlandıkları Dergi Dağılımına İlişkin Bulgular

Tablo 1.

Makalelerin Yayımlandığı Dergiler

Dergi Adı	Sayı	Dergi adı	Sayı
International Journal of Geography and Geography Education	9	Journal of Social Sciences and Education	1
Marmara Coğrafya Dergisi	8	Journal of International Social Science Education	1
Milli Eğitim Dergisi	5	Journal of International Education Science	1
Turkish Studies	5	International Journal of Social Science	1
Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi	3	Anadolu Journal of Educational Sciences International	1
Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi	3	Yeni Fikir Uluslararası Akademik Fikir Araştırma Dergisi	1
Turkish Studies Educational Sciences	2	Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	1
Sosyal Bilgilerde Yenilikçi Araştırmalar Dergisi	2	Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi	1
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	2	Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Dergisi	1
International Journal of Social Science Research	2	Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi	1
International Journal of Field Education	2	Doğu Coğrafya Dergisi	1

Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi	2	Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi	1
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	2	Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi	1
Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	2	Araştırma ve Deneyim Dergisi	1
Uluslararası Sosyal Bilgilerde Yeni Yaklaşımlar Dergisi	2	Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1
Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi	2	Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi	1
Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi	2	Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi	1
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi	2	Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1
Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	2	Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi	1
Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi	1	Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	1
Türkiye Eğitim Dergisi	1	Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1
Sosyal Bilimler ve Eğitim Dergisi	1	21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi	1
Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi	1	19 Mayıs Üniversitesi Eğitim Dergisi	1
Journal of Social Sciences Institute	1	Kastamonu Eğitim Dergisi	1
Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi	1	Muallim Rifat Eğitim Fakültesi Dergisi	1
E-Journal of New World Sciences Academy	1	Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1
Turkish Journal of Educational Studies	1	Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1
Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi	1	International Journal of Eurasia Social Sciences	1
Journal of Educational Sciences	1	E-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi	1
Türk Eğitim Bilimleri Dergisi	1	Toplam	99

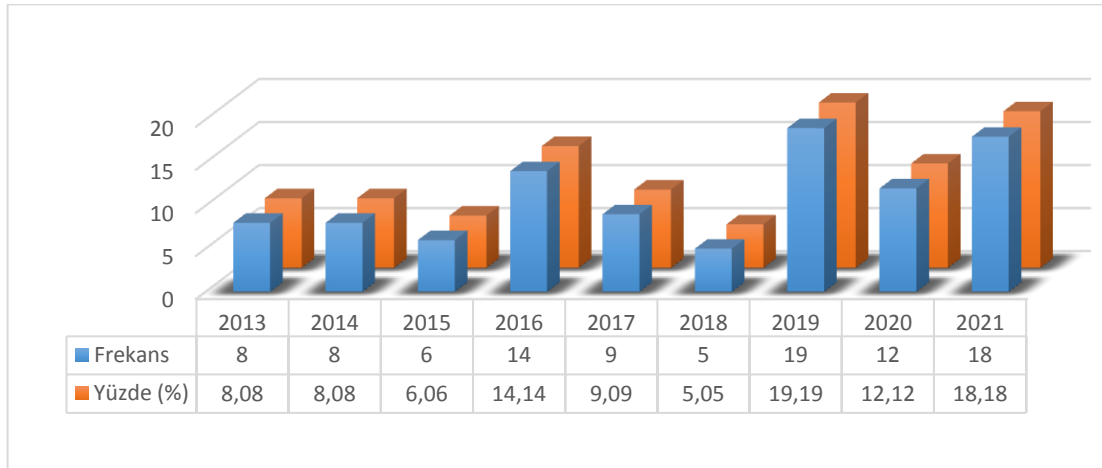
Tablo 1’de görüldüğü üzere araştırma konusuyla ilgili bilimsel makalelerin yayımlandığı TÜBİTAK ULAKBİM, Google Akademik ve DergiPark veri tabanlarından erişim sağlanabilen toplam 59 dergi bulunmaktadır. Bu dergilerde sosyal bilgiler eğitimi alanında yayımlanmış coğrafi içerikli toplam 99 makale yer almaktadır. En fazla makalenin yer aldığı dergi, 9 makale ile International Journal of Geography and Geography Education (IGGE) dergisidir. IGGE

dergisini 8 makale ile Marmara Coğrafya Dergisi takip etmiştir. Milli Eğitim Dergisi ve Turkish Studies dergisi ise 5 yayın ile üçüncülüğü paylaşmaktadır.

2. Sosyal Bilgiler Eğitimi Alanında Yapılmış Coğrafya Konulu Çalışmaların Yayımlandıkları Yıl Dağılımına İlişkin Bulgular

Grafik 1.

Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

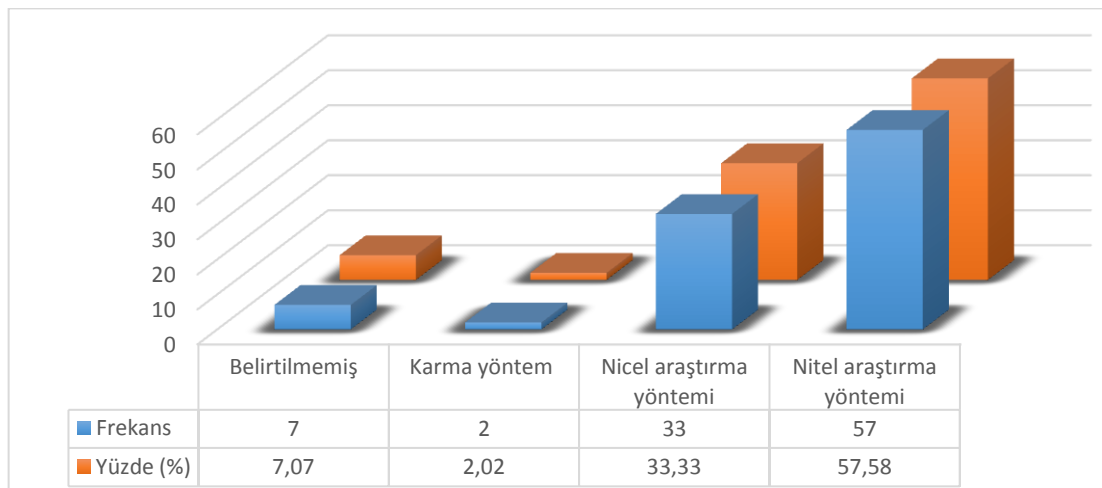

Grafik 1’de 2013-2021 yılları arasında sosyal bilgiler eğitiminde coğrafya konuları üzerine yazılmış araştırma makalelerinin yıllara göre dağılımı gösterilmiştir. Grafik 1’e göre en fazla makalenin yayımlandığı yıl, 19 (%19,19) makale ile 2019’dur. Ardından 18 (%18,18) makale ile 2021 yılı gelmektedir. 2016 yılında 14 (%14,14) makale yayımlanmış olup, en az makalenin yayımlandığı yıl ise 2018’dir. 2018 yılında araştırma konusuyla ilgili sadece 5 (5,05) makale yayımlanmıştır.

3. Sosyal Bilgiler Eğitimi Alanında Yapılmış Coğrafya Konulu Çalışmaların Araştırma Yöntemlerinin Dağılımına İlişkin Bulgular

Grafik 2.

Makalelerin Araştırma Yöntemlerine Göre Dağılımı

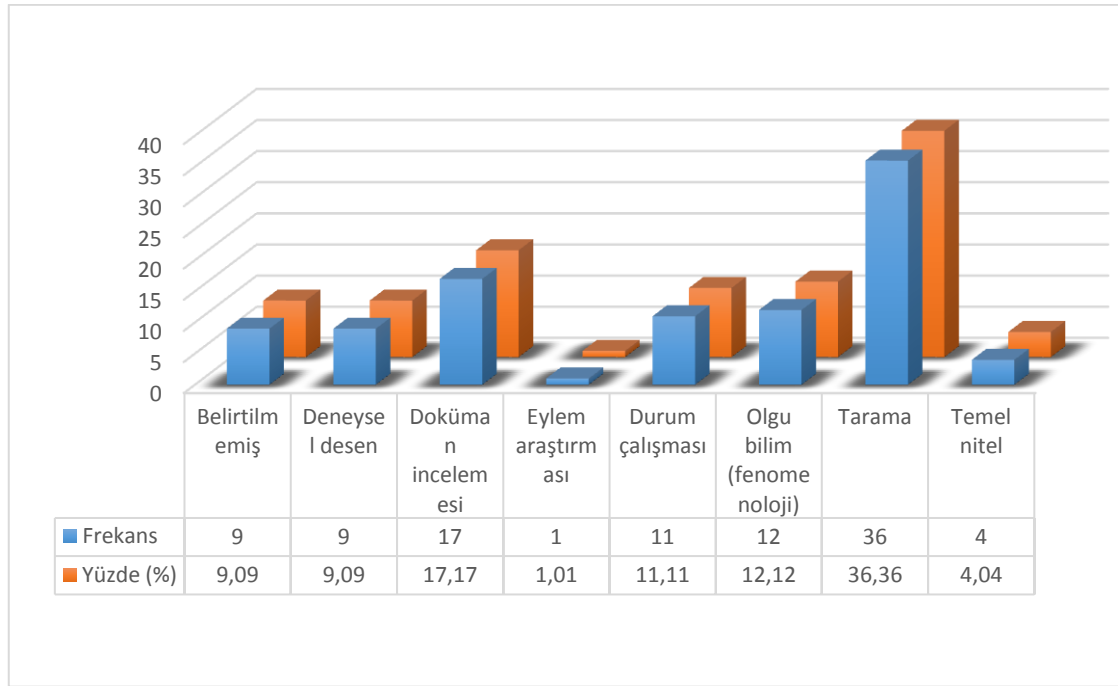

Sosyal bilgiler eğitimi alanında yayımlanmış coğrafi içerikli makalelerde en fazla kullanılan araştırma yöntemi, nitel araştırma yöntemidir. Nitekim bu yöntemle toplam 57 (%57,58) makale yayımlanmıştır. Bunu, 33 (%33,33) makale ile nicel yöntemle kaleme alınmış yayınlar takip etmiştir. 7 (%7,07) makalenin araştırma yöntemi belirtilmemiştir. Grafik 2'ye göre en az kullanılan araştırma yöntemi ise 2 (%2,02) makale ile karma yöntemidir.

4. Sosyal Bilgiler Eğitimi Alanında Yapılmış Coğrafya Konulu Çalışmaların Araştırma Desenlerinin Dağılımına İlişkin Bulgular

Grafik 3.

Makalelerin Araştırma Desenlerine Göre Dağılımı

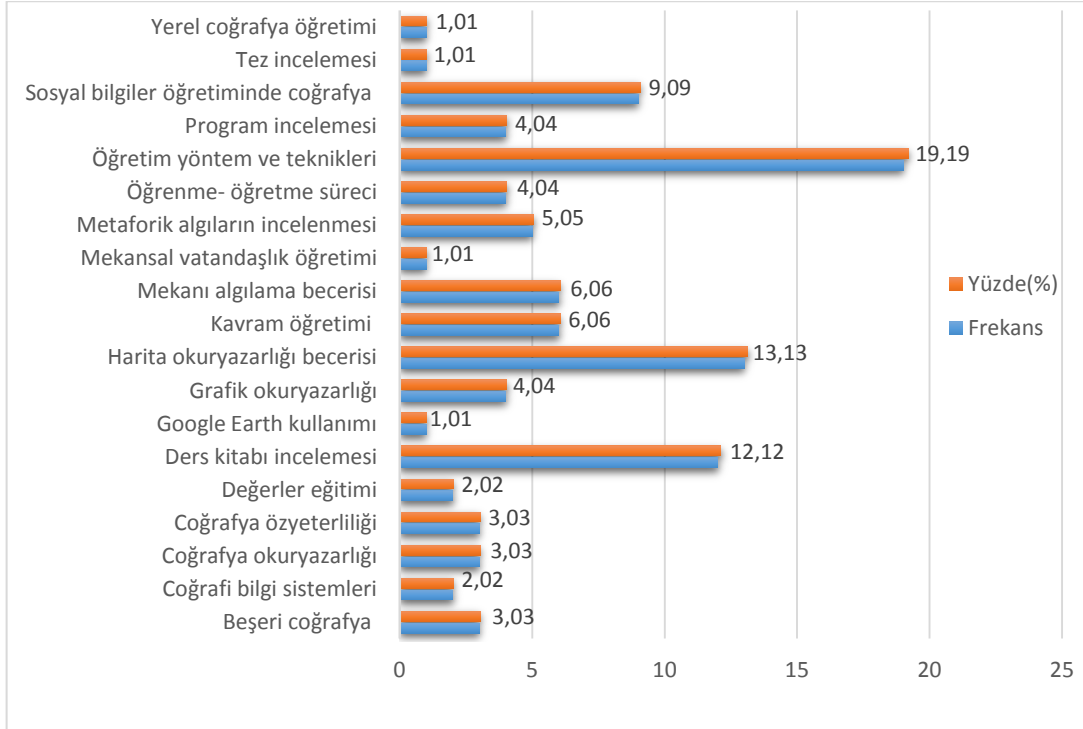

Grafik 3 incelendiğinde makalelerde en sık kullanılan araştırma deseninin tarama deseni olduğu görülmektedir. Tarama deseni toplamda 36 (%36,36) makalede kullanılmıştır. Onu 17 (%17,17) makale ile doküman incelemesi takip etmektedir. Toplam 12 (%12,12) makalenin araştırma desenini ise olgu bilim çalışmaları oluşturmuştur. En az tercih edilen araştırma deseni ise 1 (%1,01) makale ile eylem araştırmasıdır.

5. Sosyal Bilgiler Eğitimi Alanında Yapılmış Coğrafya Konulu Çalışmaların Konu Dağılımlarına İlişkin Bulgular

Grafik 4.

Makalelerin Konularına Göre Dağılımı

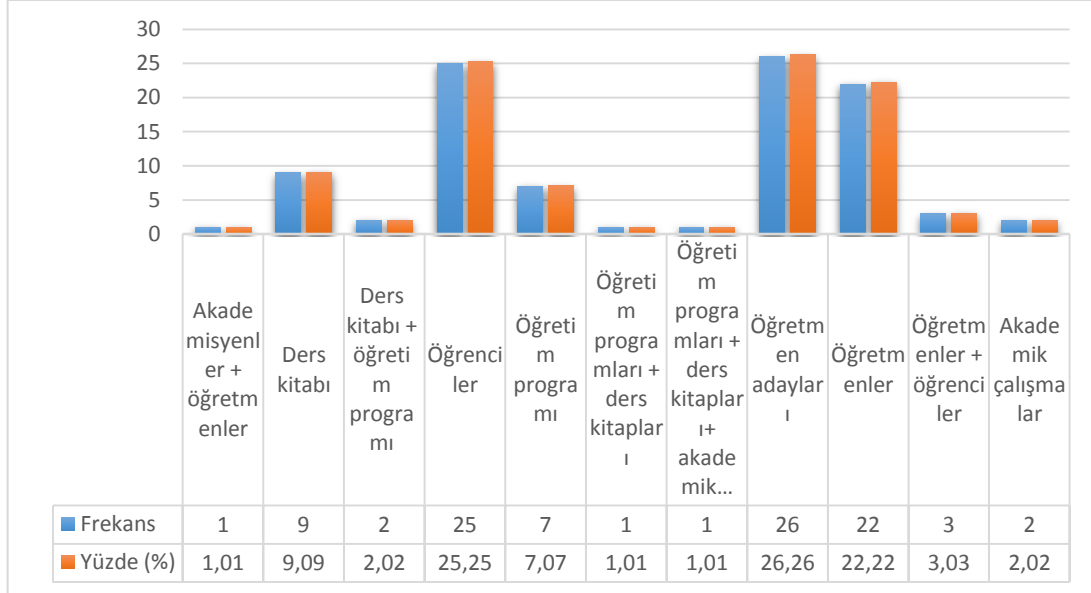

Sosyal bilgiler eğitimi alanında yayımlanmış coğrafya konulu makaleler, 19 ayrı konu veya temada toplanmıştır (Grafik 4). Söz konusu yayınlarda yoğunlaşmanın “öğretim yöntem ve teknikleri” temasında olduğu görülmektedir. Bu başlık altında değerlendirilebilecek toplam 19 (%19,19) makale mevcuttur. Bunu 13 makale (%13,13) ile “harita okuryazarlığı becerisi” izlemektedir. 12 (%12,12) makalede ise sosyal bilgiler ders kitapları; afet bilinci ve eğitimi, harita kullanımı, küresel iklim değişikliği ve turizm kavramı gibi coğrafi içerikli konular yönünden incelenmiştir. En az çalışılan temalar ise sadece 1’er (%1,01) yayın ile “Google Earth kullanımı” “mekânsal vatandaşlık öğretimi” “tez incelemesi” ve “yerel coğrafya öğretimi” olmuştur.

6. Sosyal Bilgiler Eğitimi Alanında Yapılmış Coğrafya Konulu Çalışmaların Veri Kaynaklarının Dağılımına İlişkin Bulgular

Grafik 5.

Makalelerin Veri Kaynaklarına Göre Dağılımı

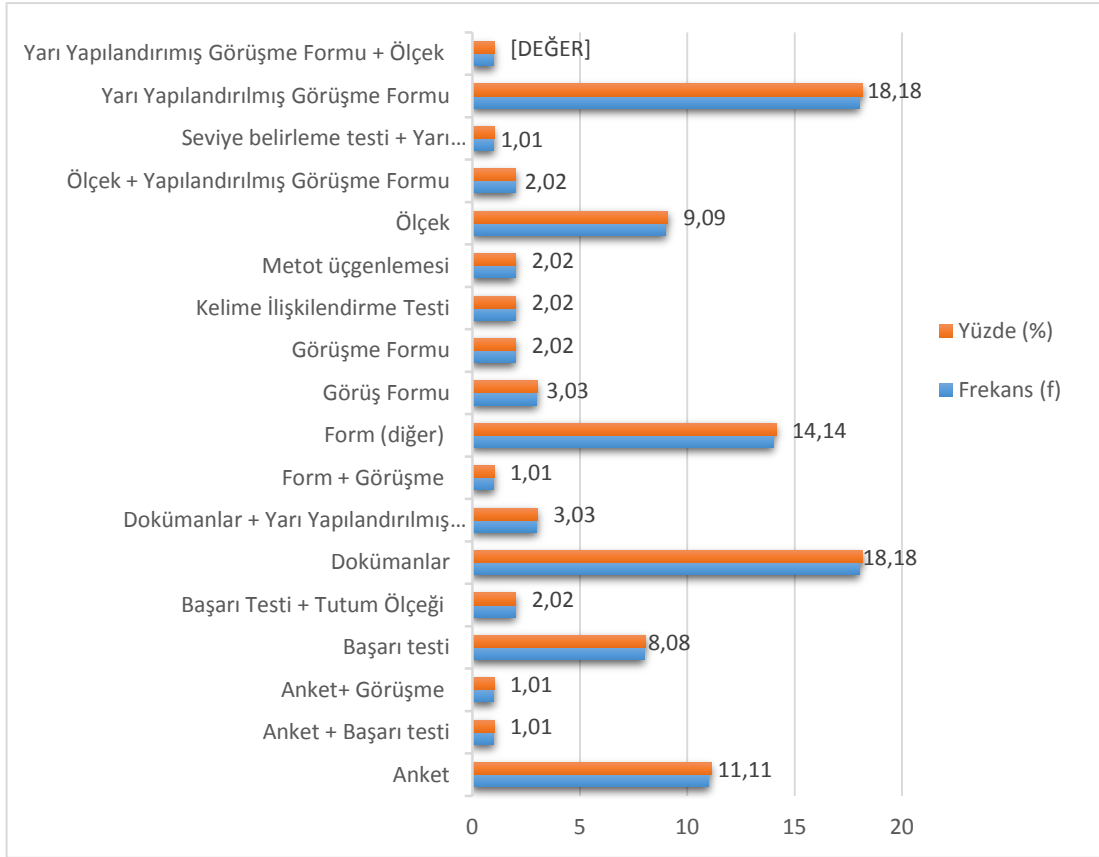

Grafik 5'te 2013-2021 yılları arasında sosyal bilgiler eğitimi alanında yayımlanmış coğrafi içerikli 99 araştırmanın veri kaynaklarına göre dağılımı gösterilmiştir. Buna göre en çok öğretmen adayları ile çalışılmış olup, 26 (%26,26) araştırmanın çalışma grubunu öğretmen adayları oluşturmuştur. Bunu 25 araştırma (%25,25) ile öğrenciler takip etmiştir. Ardından 22 (%22,22) çalışmada öğretmenler tercih edilmiştir. En az kullanılan veri kaynağı ise 1'er (1,01) makale çalışmasında yer verilen akademisyenler + öğretmenler, öğretim programları + ders kitapları, öğretim programları + ders kitapları + akademik çalışmalar olmuştur.

7. Sosyal Bilgiler Eğitimi Alanında Yapılmış Coğrafya Konulu Çalışmaların Veri Toplama Araçlarının Dağılımına İlişkin Bulgular

Grafik 6.

Makalelerin Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımı

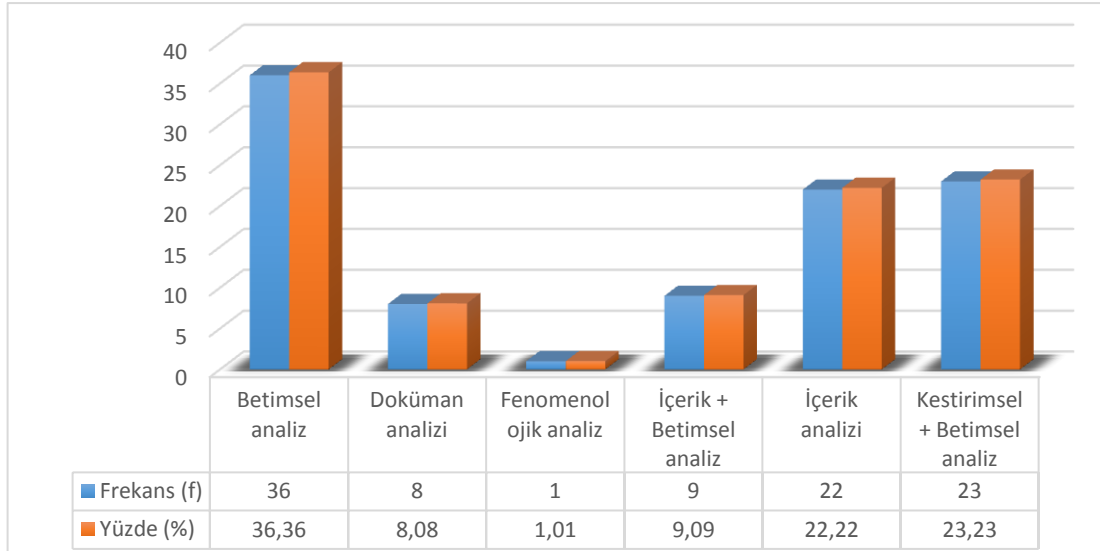

Grafik 6' da incelenen makalelerin veri toplama araçlarına göre dağılımları gösterilmiştir. En sık başvurulan veri toplama aracı 18'er (%18,18) makalede yer verilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ve dokümanlar olmuştur. 14 (%14,14) yayında ise çeşitli metafor formları, açık uçlu soru formları, değerlendirme formları ve makale sınıflama formu gibi formlara yer verilmiştir. 85 (%85,85) makalede 1, 14 makalede (14,14) ise 1'den fazla veri toplama aracı kullanılmıştır.

8. Sosyal Bilgiler Eğitimi Alanında Yapılmış Coğrafya Konulu Çalışmaların Veri Analiz Tekniklerinin Dağılımına İlişkin Bulgular

Grafik 7.

Makalelerin Veri Analiz Tekniklerine Göre Dağılımı

Grafik 7’de incelenen makalelerin veri analiz tekniklerine göre dağılımlarına yer verilmiştir. Buna göre birinci sırada 36 (%36,36) makale ile betimsel analiz tekniği gelmektedir. Bunu 23 makale (%23,23) ile kestirimsel ve betimsel analiz tekniğinin birlikte kullanıldığı yayınlar takip etmektedir. Fenomenolojik analiz tekniği ise sadece 1 (%1,01) makalede kullanılmıştır.

Tartışma ve Sonuç

Araştırmacıların, kendi alanlarında yapılan çalışmaları inceleyip analiz etmesinin, hem alana büyük katkı sağlayacağı hem de bu alanda çalışma yapacak olan araştırmacılara yol göstereceği düşüncesiyle hazırlanmış olan bu çalışmada, 2013 ve 2021 yılları arasında, sosyal bilgiler eğitiminde coğrafya konuları üzerine yapılmış bilimsel yayınlar incelenmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre, 2013-2021 yılları arasında sosyal bilgiler eğitimi alanında coğrafya konuları üzerine yapılan makaleler yıllar itibariyle sayısal bakımdan bazı dalgalanmalar göstermektedir. Nitekim bu dönemde en fazla yayın 19 makale (% 19,19) ile 2019’da, en az yayın ise 5 makale (%5,05) ile 2018’de yayımlanmıştır. Bu durum söz konusu alanda mevcut yayın sayısının hem az, hem de yıllar itibariyle fazla iniş çıkışlı, yani istikrarsız olduğunu göstermektedir. Aksoy ve Türker (2020) tarafından Türkiye’de coğrafya eğitimi alanında yapılmış araştırmaların incelendiği bir çalışmada, alandaki 390 makaleden 7’sinin (%1,79) ilkökul, 23’ünün (%5,89) ise ortaokul konuları düzeyinde kaleme alındığı ortaya çıkmıştır. Bu durum gerek sosyal bilgiler eğitimi alanındaki coğrafi içerikli konular, gerekse doğrudan coğrafya eğitimi konularına yönelik bilimsel yayın sayısının yetersiz olduğunu göstermektedir. Bu tablonun ortaya çıkmasında sosyal bilimlerde alan eğitimi çalışmalarının nispeten yeni oluşunun pay sahibi olduğu düşünülmektedir.

Araştırma kapsamında incelenen 99 araştırma makalesinin 57’sinde (%57,58) nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Öner ve Öner (2017) tarafından yapılan bir araştırmada söz konusu alanda kaleme alınmış 70 lisansüstü tezden 44’ünün (%62,85) nicel yöntemlerle

çalışıldığı anlaşılmaktadır. Kuşkusuz her iki araştırmanın sonuçları arasındaki bu önemli farklılık oldukça dikkat çekicidir. Bu durumun tez ve makale türü yayınlara konu olan araştırmaların yapısal farklılıklarından kaynaklandığı söylenebilir. Nitekim tez türü araştırmalar çoğunlukla sahada daha geniş bir örneklem üzerinde, daha uzun bir zaman diliminde nicel ölçüm araçları kullanılarak gerçekleştirilmektedir. Nesnel temeller üzerine oturtulmakta olup, kapsamı ve kapasiteleri çok daha geniştir. Buna karşın, alan eğitimi araştırmalarında nitel ölçüm araçları kullanılarak az sayıda kişiyle derinlikli fakat dar kapsamlı nitel çalışmalar yapılabilmektedir. Diğer yandan araştırma deseniyle ilgili ortaya çıkan bulgularda durum nispeten farklıdır. Nitekim araştırma sonuçlarına göre 29 makalede (% 29,3) tarama deseni kullanılmış olup, bu değer 27 makalede (% 36,5) tarama deseninin kullanıldığı Öner ve Öner (2017)'in sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir.

Makalelerde ağırlıklı olarak 'öğretim yöntem ve teknikleri' konuları işlenmiştir. Kolb'un öğrenme stili, proje tabanlı öğrenme, gezi gözlem, yaratıcı drama, sanal gerçeklik teknolojisi, web 2.0 teknolojileri, oyunla öğretim vb. uygulamaların akademik başarıdaki yeri ve rolü gibi konular çalışılmıştır. Beceri eğitimiyle ilgili olarak ise en fazla harita okuryazarlığının çalışıldığı görülmektedir. Bu bağlamda harita okuryazarlığı 13 makaleye konu olurken, bunu 6 makale ile mekân algılama becerisi takip etmiştir. Bunun başlıca nedenleri arasında söz konusu becerilerin genişliği ve öğretiminde yaşanan güçlükler gösterilebilir. Diğer yandan lisansüstü tezler üzerinde çalışma yapan Öner ve Öner (2017), coğrafya konularının öğretilmesinde beceri eğitimiyle ilgili sadece 3 tez çalışması olduğunu ifade etmişlerdir. Araştırma makalesi türü yayınlarda beceri eğitimine dayalı konular 2017 yılından sonra ağırlık kazanmaya başlamıştır.

Araştırma sonucuna göre çalışmalarda veri kaynağı ve çalışma grubu olarak en fazla öğretmen adaylarının tercih edildiği görülmektedir. Nitekim makale türü yayına konu olan bu araştırmaların 26'sında öğretmen adaylarının, 25'inde öğrencilerin, 22'sinde ise öğretmenlerin çalışma grubunu oluşturduğu görülmektedir. Öğrenciler arasında veri kaynağı olarak 6 ve 7. sınıf öğrencileri ön plana çıkmıştır. Araştırma sonucunda ulaşılan en dikkat çekici sonuçlardan birini de çalışmalarda veri kaynağı olarak akademisyenlere oldukça düşük düzeyde yer verilmesi durumu teşkil etmektedir. Kuşkusuz bu önemli bir eksikliklerdir.

İncelenen çalışmalardan ulaşılan bir diğer sonuca göre araştırmalarda veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu ve dokümanter veriler yaygın bir şekilde kullanılmıştır. Kuşkusuz bu durum çalışmalarda nitel yöntemlerin baskın olmasıyla yakından ilişkilidir. Bu araçları çeşitli anketler ve ölçekler takip etmektedir. Araştırmalarda birden fazla veri toplama aracının birlikte kullanıldığı çalışmalar ise oldukça sınırlıdır. Bu durum çalışmaların kalitesini ve sonuçların güvenilirliğini nispeten zayıflatan bir sonuç olarak da değerlendirilebilir. Araştırmaya konu olan çalışmalarda veri analiz tekniği olarak betimsel analiz tekniğinin ağırlıkta olduğu görülmektedir. Kestirimsel analiz ve içerik analizi yoğun olarak kullanılan diğer veri analiz teknikleridir. Bu durum araştırmaların desenleri ve kullanılan yöntemlerle paralellik arz etmektedir.

Öneriler

Araştırma sonuçlarından hareketle şöyle öneriler getirilebilir:

- Farklı veri setlerinden de yararlanılarak, sosyal bilgiler eğitiminde coğrafya konuları üzerine yapılmış, konu olarak öğretim yöntem ve tekniklerinin çalışıldığı tez ve makale türü çalışmalar, derinlikli bir şekilde incelenebilir.
- Çalışma grubu olarak akademisyenlerin, 4 ve 5. sınıf düzeyi öğrencilerin tercih edildiği çalışmaların sayısı artırılabilir.

Çıkar Çatışması Bildirimi

Yazarlar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve / veya yayımlanmasına ilişkin herhangi bir potansiyel çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Destek/Finansman Bilgileri

Yazarlar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve / veya yayımlanması için herhangi bir finansal destek almamıştır.

Etik Kurul Kararı

Bu makale, “araştırma sürecinde herhangi bir canlıdan herhangi bir yolla veri elde edilmediğinden dolayı etik kurul iznine gerekli olmayan makaleler” kategorisinde yer almaktadır.

Kaynakça/References

- Ablak, S. (2020). The Place of Geography in Social Studies Course Curriculum in Turkey: 1968-2018. Turhan Çetin, Bahadır Kılcan, Yusuf İnel ve Osman Çepni (Edt.), *In New Horizons in Social Studies Education* (pp.67-94). SRA Academic Publishing.
- Akdağ, H. (2014). Sosyal Bilgilerin Tanımı, Amacı, Önemi ve Türkiye'deki Yeri. R. Turan, A. M. Sünbül ve H. Akdağ. (Editörler). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Yeni Yaklaşımlar-1* (İkinci Baskı) içinde (s. 2-21). Pegem Yayınları.
- Akdemir İ. O., & Akengin, H. (2019). Coğrafya Biliminin Tanımı, İlkeleri, Konusu, Bazı Temel Kavramları ve Öğretimi. H. Akengin & İ. Dölek (Edt). *Genel Fizik Coğrafya* (Üçüncü Baskı) içinde (s. 1-40). Pegem Yayınları.
- Aksoy, B., & Türker, A. (2020). Türkiye'de Coğrafya Eğitimi Alanında Yayımlanan Makalelere İlişkin Bir Literatür Değerlendirmesi (1923-2018). *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 18 (35), 143-161.
- Aslan, E. (2011). Türkiye Cumhuriyeti'nin İlkokullarda İzlediği İlk Öğretim Programı: "1924 İlk Mektepler Müfredat Programı". *İlköğretim Online*, 10 (2), 717-734.
- Baydil, E. (2011). Coğrafya Nedir?. H. Yazıcı & M. K. Koca (Edt). *Genel Coğrafya* (Üçüncü Baskı) içinde (s. 1-14). Pegem Akademi.
- Çakmak, Z., & Taşkıran, C. (2020). Türkiye'de Sosyal Bilgiler Eğitimi Alanındaki Çalışmaların Analizi: Bir Meta Sentez Çalışması. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 9(3), 1243-1261.
- Çatak, M. (2015). Türkiye'de Sosyal Bilgiler Eğitim Programlarının İncelenmesi. *Akev Akademi Dergisi*, 19(62), 69- 94.
- Doğanay, A. (2002). Sosyal Bilgiler Öğretimi. C. Öztürk & D. Dilek (Editörler). *Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi* içinde (s. 16-52). Pegem Yayınları.
- Doğanay, H. (2012). Anlamı, Tanımı, Konusu ve Felsefesi Bakımından Coğrafya İlimi Hakkında Bazı Düşünceler. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 16 (25), 1-44.
- Doğanay, H., & Doğanay, S. (2014). *Coğrafya'ya Giriş* (On birinci Baskı). Pegem Yayınları.
- Elibüyük, M. (1995). *Matematik Coğrafya – Evren, Gezegenler, Dünya, Zaman*. Ekol Yayıncılık.
- Erden, M. (1997). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*. Alkım Yayınları.
- Güngördü, E. (2006). *Eğitim Fakülteleri İçin Coğrafyada Öğretim Yöntemleri ve Çağdaş Öğretim Yaklaşımları İlkeler-Uygulamalar*. Asil Yayınları.
- İnan, S. (2014). *Öğretmenler ve Öğretmen Adayları İçin Sosyal Bilgiler Eğitimine Giriş Kavramlar, Yaklaşımlar, Etkinlikler*. Anı Yayıncılık.
- Kabapınar, Y. (2014). *Kuramdan Uygulamaya Sosyal Bilgiler Öğretimi* (Dördüncü Baskı). Pegem Yayınları.
- Keskin, Y. (2002). *Türkiye'de II. Meşrutiyetten Günümüze Kadar Uygulanmış Olan Sosyal Bilgiler Öğretim Programlarının Analizi ve Karşılaştırılması* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi.
- Kılıçoğlu, G. (2009). Sosyal Bilgiler Tanımı, Dünyada ve Ülkemizde Gelişimi ve Önemi. M. Safran (Ed.). *Sosyal Bilgiler Öğretimi* içinde (s. 3-16). Pegem Yayınları.
- Kılıçoğlu, G. (2012). Sosyal Bilgiler Tanımı, Dünyada ve Ülkemizde Gelişimi ve Önemi. M. Safran (Ed.). *Sosyal Bilgiler Öğretimi* (İkinci baskı) içinde (s. 3-16). Pegem Yayınları.
- MEB (2005). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi 6-7. Sınıflar Öğretim Programı*. Ankara: MEB.
- MEB (2018). 2022 02, 04 tarihinde *Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı (ilkokul ve ortaokul 4, 5, 6 ve 7. sınıflar)*. Ankara: MEB. <http://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/201812103847686SOSYAL%20B%C4%B0LG%C4%B0LER%20%C3%96%C4%9ERET%C4%B0M%20PROGRAMI%20.pdf> adresinden erişildi.

- Moffatt, M. P. (1957). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*. Çev: Nesrin ORAN. İstanbul: Maarif.
- Öner, G., & Öner, D. (2017). Sosyal Bilgiler Eğitiminde Coğrafya Konuları Üzerine Yapılmış Lisansüstü Tezlerle Yönelik Bir Analiz ve Bibliyografya Çalışması. *Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 34 (2), 13-34.
- Öztürk, C. (2012). Sosyal Bilgiler: Toplumsal Yaşama Disiplinlerarası Bir Bakış. C. Öztürk (Ed.). *Sosyal Bilgiler Öğretimi Demokratik Vatandaşlık Eğitimi* (Üçüncü Baskı) içinde (s. 1-31). Pegem Yayınları.
- Safran, M. (2011). Sosyal Bilgiler Öğretimine Bakış. B. Tay & A. Öcal (Editörler). *Özel Öğretim Yöntemleriyle Sosyal Bilgiler Öğretimi* (ikinci Baskı) içinde, (s. 1-18). Pegem Yayınları.
- Sönmez, V. (2005). *Hayat ve Sosyal ve Sosyal Bilgiler Öğretimi Öğretmen Kılavuzu*. Anı Yayıncılık.
- Şahin, C. (1998). *Coğrafyaya Giriş*. Gündüz Yayıncılık.
- Tekışık, H. H. (1976). *Sosyal Bilgiler Öğretimi Rehberi*. Rehber Yayıncılık.
- Tekışık, H. H. (1992). İlköğretim Okullarında Program Geliştirme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8, 351- 362.
- Ünlü, M. (2014). *Coğrafya Öğretimi*. Pegem Yayınları.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (11. Baskı). Seçkin Yayıncılık.

İletişim/Correspondence

Yüksek Lisans Öğrencisi Elif YILMAZ

eliffmardinn@gmail.com

Doç. Dr. Selman ABLAK

selmanablak@cumhuriyet.edu.tr

Prof. Dr. Erdal AKPINAR

eakpinar@erzincan.edu.tr